

אפליה ושוויון

היכרות עם אוכלוסיות שנחשבות מוחלשות בחברה, מחשבה משותפת למה זה המצב והאם יש לנו אחריות על זה

חלק א'

מטרה: נעמיק באוכלוסיות נבחרות שקשורות בפערים החברתיים

פערים בחברה הישראלית - אוכלוסיות מוחלשות - נתחלק ל4 קבוצות. כל קבוצה מקבלת סרטון המציג סיטואציה מסויימת בחברה הישראלית, עליהם לצפות בסרטון, לדבר על הסרטון ולגבש דעה קבוצתית לגביו.

קבוצה 1 "לא לפני הילדים - ערבי בעבודה"

קבוצה 2 עד 1:50 דק' "נבסו עונה 1: פרק הבכורה"

קבוצה 3 "מירב ארלחורוב/ מה הבעיה עם שוויון ההזדמנויות בישראל"

קבוצה 4 הסרטון התחתון יותר בכתבה, ואם יש זמן אז גם את הסרטון הארוך

כל קבוצה מציגה את הסרטון שלה ואת הדיון שהתקיים בינהם לאחר מכן. אפשר גם לבחור רק סרטון אחד ולראות עם כל הקבוצה ולעשות את המשימה ביחד.

דיון:

- מה משותף לכל הסרטונים שראינו?
- האם ידעתם שפערי השוויון כל כך גדולים?
- האם יש דבר כזה לדעתכם אזרחים סוג ב'?

חלק ב'

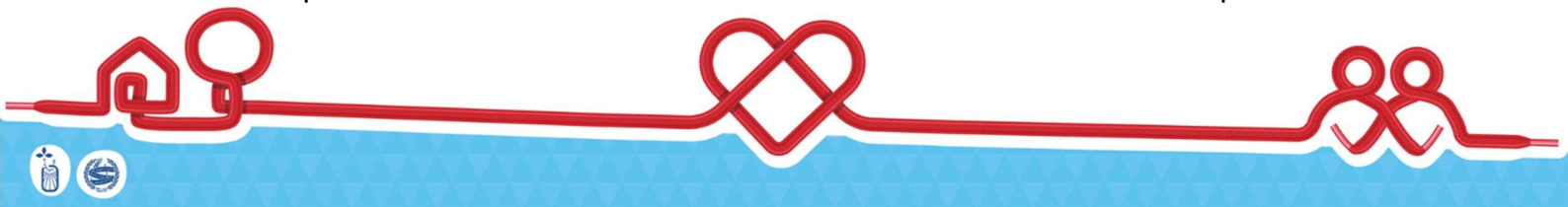
מטרה: נבין שלהיות "סוג ב" זה דבר שלא בוחרים בו אלא נולדים אליו בד"כ.

קוראים ביחד את הטקסט שנקרא "ילד א ילד ב"

ילד א ילד ב

מעשה בשני ילדים שנולדו באותו יום, באותה שנה, באותה מדינה. ילד א' וילד ב'. לילד א' יש אבא עורך דין ואמא מהנדסת חשמל. לילד ב' אמא עוזרת לגננת ואבא פועל טכסטיל במפעל. לילד א' יש חדר מלא צעצועים ומשחקים. לילד ב' יש חדר עם עוד 4 אחים. לילד א' יש מחשב, לילד ב' אין.

לאחר 6 שנים, באותו יום ובאותה השנה, הם נכנסים לכתה א'. ילד א' מגיע כשהוא כבר יודע לכתוב ולקרוא, קצת חשבון, ואפילו קצת אנגלית. לילד ב' אין ילקוט, אז הוא סוחר את המחברות בשקית. ילד א' מגיש למורה את כל עבודות הבית מודפסות. ילד ב' מכין שיעורים

כמעט תמיד לאור נרות. לילד א' יש חוג אומנות, חוג מחשב וחוג פסנתר. וילד ב', כשהוא שומע את אבא צועק שאין כסף, הוא בורח לחבר'ה בחצר.

ולמרות הכול, ילד ב' מתאמץ בכל כוחו לסגור את הפער

כי אבא שלו אמר שרק השכלה מנצחת את העוני, כי רק חינוך יוציא אותו ממקום לא טוב. וחולפות שש שנים ושני הילדים בכתה ו' והנה הם מחולקים להקבצות. וילד א' הולך להקבצה א' וילד ב' הולך להקבצה ב'. לילד א' יש מורה פרטית וילד ב' אין. לילד א' אומרים כולם שהוא בטוח יהיה פרופסור כי הוא יודע מתמטיקה מה זה טוב.

וגם לילד ב' אומרים שיש חוכמה. יש לו חוכמת רחוב. והשנים חולפות והילדים מגיעים לתיכון. וילד א' הולך ל- 5 יחידות לימוד מתמטיקה, ו- 5 פיסיקה, ו- 5 אנגלית. וילד ב' רק ל- 3 ול- 4.

ולפעמים בהפסקות מבטיהם של שני הילדים מצטלבים

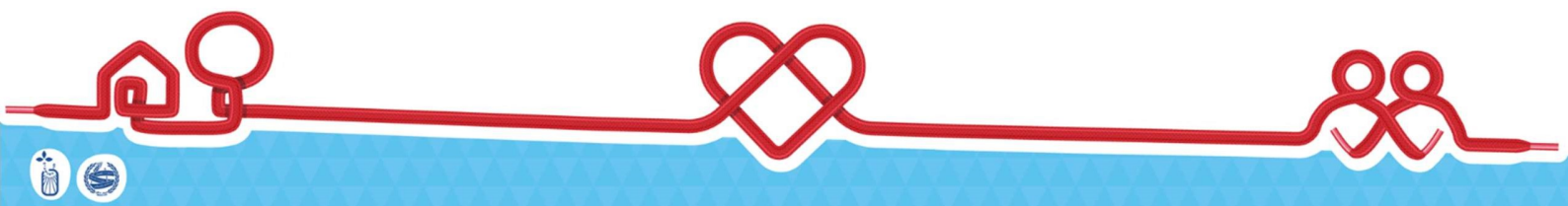
וממש לרגע קצר שניהם מבינים שמהו פה חרא, שמהו פה לא צודק, שהם בחיים לא יהיו שווים.

21 שנה חולפות מאותו יום בו נולדו שני הילדים והנה הם משוחררים מהצבא. ילד א' קיבל מאבא מתנת שחרור- טיול מסביב לעולם. ילד ב' בבוקר משלים בגרויות ובערב עובד כמלצר באולם. והם נכנסים לאוניברסיטה... באותו יום באותה שנה. וילד ב' חש שהוא ניצח. למרות הכול הוא ניצח. הוא הגשים את חלום אביו, חלום ההשכלה הגבוהה. ילד א' שילם מראש את שכר הלימוד ל- 4 שנים. וילד ב' עובד בלילות במלצרות וממשיך ללמוד בימים. וככל שהחריגה בבנק עולה, כך יורדים הציונים..

ואחרי שנתיים.. ילד ב' נשבר. " נלך לעבוד שנתיים שלוש " הוא אומר לעצמו. " נעשה קצת כסף ואח"כ נחזור ללמוד". ילד ב' נוטש את ספסל הלימודים.. והוא לא חוזר יותר לעולם. אחרי 30 שנה, שני הילדים כבר בני 30.

באותו יום, באותה שנה, באותה מדינה, נולדים לשניהם שני ילדים. לילד א' נולד ילד א'. לילד ב' נולד ילד ב'.

כך המעגל רק הולך וגדל.

חלק ג'

מטרה: נחשוב מה יוצר את הפערים והאם יש לנו אחריות על כך

דיון:

- מה המחשבות שלכם על הטקסט הזה?
- אמרו לחניכים – הטקסט מציג תמונה עגומה של חברה שמקבעת אנשים שקשה להם, במקום הקשה שלהם. פה זה דוגמה ללהיות עני אבל כמו שראינו בחלק הקודם יש הרבה מאוד סוגים של קשיים ויש הרבה מאוד אנשים שנמצאים במקום קשה ולא מצליחים לצאת ממנו.
- מה לדעתכם צריך לקרות כדי שהדבר הזה ישתנה? איך הדברים יכולים להיראות אחרת?
- אנחנו רגילים לשמוע "תתאמץ תצליח" ו"אם תלמד יהיה טוב" – אלה באמת פתרונות לדעתכם?
- איזה דברים צריכים ויכולים להשתנות בחברה כדי שהמציאות תראה אחרת?
- אתם חושבים שהפעילות בתנועת נוער היא משהו שמקדם את הפערים או מצמצם אותם?
- איך צריכה להיראות התנועה כדי להיות משהו שמצמצם פערים?
- מה האחריות שלכם / שלנו על החברה?

שורה תחתונה

בכל מדינה חיים אנשים שיש להם פריווילגיות מסוימות בחברה, ואנשים שאין להם. הפערים במדינה גדלים משנה לשנה, וישראל נמצאת כיום בין המדינות שעומדות במקום הראשון בפערים הללו.

